

TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI EWROPEA

GĦAR-RAPPORT SPEĊJALI TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

**Sinergiji bejn Orizzont 2020 u l-Fondi
Strutturali u ta' Investiment Ewropej:**
Għadu ma ġiex sfruttat il-potenzjal sħiħ tagħhom

Werrej

SOMMARJU EŻEKUTTIV (Il-paragrafi I-IX).....	2
INTRODUZZJONI (Il-paragrafi 1-9).....	3
AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR (Il-paragrafi 10-13)	5
OSSERVAZZJONIJIET (Il-paragrafi 14-78)	5
KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDEZZJONIJIET (Il-paragrafi 79-91)	11
Rakkomandazzjoni 1 — It-titjib tal-kooperazzjoni bejn il-korpi involuti fil-ġestjoni tal-FSIE u l-programmi qafas.....	11
Rakkomandazzjoni 2 — L-isfruttar tal-potenzjal tad- <i>data</i> biex jitrawmu s-sinerġiji	12
Rakkomandazzjoni 3 — Iż-żieda fl-użu ta' sinerġiji downstream.....	13
Rakkomandazzjoni 4 — It-titjib tal-fluss ta' informazzjoni dwar proġetti li rċevew is-Siġill ta' Eċċellenza	13

Dan id-dokument jipprezenta t-twegibiet tal-Kummissjoni Ewropea għall-osservazzjonijiet ta' Rapport Speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, f'konformità mal-Artikolu 259 tar-Regolament Finanzjarju u li għandu jigu ppubblikat flimkien mar-Rapport Speċjali.

SOMMARJU EŻEKUTTIV (Il-paragrafi I-IX)

It-twegibiet tal-Kummissjoni:

I. Orizzont 2020 u s-suċċessur tiegħu Orizzont Ewropa (OE) huma l-programmi prinċipali tal-Unjoni Ewropea li jappoġġaw ir-riċerka u l-innovazzjoni. L-għan aħħari tagħhom huwa li joħolqu l-impjiegi, jagħtu spinta lit-*tkabbir ekonomiku*, jipromwovu l-kompetittività industrijali u jagħtu spinta lill-*attraenza tal-Unjoni fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp*.

Il-fondi Strutturali u ta' *Investiment Ewropej (FSIE)* immobilizzaw ukoll riżorsi sinifikanti biex jappoġġaw l-innovazzjoni u l-Istati Membri u biex jgħinu biex jitnaqqas id-distakk fl-innovazzjoni.

Il-baġit tal-Kummissjoni allokat għar-riċerka u l-innovazzjoni matul il-perjodu 2014–2020 jirrifletti l-ambizzjoni tal-UE li tinvesti fil-futur tal-Ewropa.

II. Għalhekk, f'dawn l-aħħar snin, b'mod partikolari fit-tnejn għall-2021-2027, għall-Kummissjoni kienet prijorità importanti li tqarreb aktar il-politika ta' koeżjoni u l-OE. L-għan huwa li jissaħħaħ l-impatt taż-*żewġ politiki billi jinholqu komplementarjetajiet, speċjalment f'reġjuni anqas żviluppati u periferiċi*. Il-promozzjoni ta' *approċċ integrat u t-tiżni tas-sinerġiji bejn dawn l-istrumenti ewlenin tal-UE (u l-pilastri u l-oġettivi ta' politika rispettivi tagħhom)* jistgħu joffru sitwazzjonijiet *għodda li minnhom jibbenefika kulhadd*. Wieħed jista', pereżempju, irawwem *żvilupp ekonomiku reġjonali sostenibbli u intelligenti, filwaqt li fl-istess ħin itejjeb l-ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE b'mod kumplessiv u jagħmilha aħjar fir-rigward tar-rispons għall-isfidi ewlenin tas-soċjetà u tal-iżvilupp ta' ktajjen tal-valur strateġiċi ewlenin*.

Dan l-approċċ joħloq opportunitajiet *għodda sabiex jgħin fit-trawwim tal-innovazzjoni fir-reġjuni kollha u sabiex ir-reġjuni anqas żviluppati u periferiċi jiġu integrati aħjar fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER) u fl-Ekosistema Ewropea tal-Innovazzjoni (EEI)*.

V. Diġà fl-2014, id-dokument ta' gwida mhejji mill-Kummissjoni¹ kien enfasizza li "t-twettiq fil-prattika ta' din ir-realtà l-għodda se jkun proċess ta' *apprendiment, ladarba l-implimentazzjoni tal-FSIE taqa' taħt ir-regoli ta' ġestjoni kondiviżja tal-Istati Membri filwaqt li l-appoġġ ta' Orizzont 2020, COSME, Erasmus+, eċċ. huwa allokat fil-livell tal-UE (direttament jew indirettament mill-Kummissjoni)*."

Il-Kummissjoni ilha taħdem fuq diversi aspetti li għandhom l-għan li jappoġġaw is-sinerġiji aktar b'saħħithom speċjalment għall-perjodu 2021–2027, bħas-simplifikazzjoni u l-allinjament tar-regolamenti relatati ma' dawn il-politiki f'*kollaborazzjoni mal-awtoritajiet baġitarji*. Dan huwa sinjal tal-impenn li *hadet li s-sinerġiji jsiru realtà*. Barra minn hekk, ittiegħdu xi azzjonijiet għall-promozzjoni tas-sinerġiji. Il-Kummissjoni ppubblikat ktejjeb dwar eżempji ta' *sinerġiji fil-perjodu ta' programmazzjoni tal-imġħoddi u ppromwoviet eżempji ta' skemi li jappoġġaw is-Siġill ta' Eċċellenza (SoE, Seal of Excellence) u ta' detenturi tas-Siġill li jirċievu finanzjament permezz tas-sit web tas-SoE*.

¹ Il-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana, *L-abilitazzjoni tas-sinerġiji bejn il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej, Orizzont 2020 u programmi oħra tal-Unjoni relatati mar-riċerka, l-innovazzjoni u l-kompetittività: gwida għal dawk li jfasslu l-politika u l-korpi ta' implimentazzjoni*, L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2014, <https://op.europa.eu/mt/publication-detail/-/publication/e39e8352-3553-49ac-aef4-5760ac246ba6>

Madankollu, fehim aħjar fil-livell tal-Istati Membri tal-għanijiet tal-politiki tal-UE jista' jikkontribwixxi biex jiġi żgurat tfassil aħjar tad-dokumenti strateġiċi tagħhom. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li hemm lok għal titjib fis-sinerġiji u l-allinjament bejn l-oġettivi u l-programmi tal-politiki tal-UE kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak nazzjonali, u li jeħtieġ li jsir aktar.

VI. L-istudju reċenti² dwar il-prijoritizzazzjoni fl-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti fl-UE sab li l-oqsma ta' prijorità tal-istrateġiji S3 fl-UE huma fil-biċċa l-kbira tagħhom ibbażati fuq sett ta' proċessi ta' identifikazzjoni oġġettivi mmexxija mid-*data*. Dan wassal għal approċċi ta' prijoritizzazzjoni madwar l-Istati Membri/reġjuni tal-UE li jiddefinixxu sett limitat, iżda ħafna drabi wiesa' ta' oqsma prijoritarji orjentati lejn ir-riċerka u l-iżvilupp u temi aktar teknoloġiċi.

Il-Kummissjoni tqis li l-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti spiss jikkorrispondu għal oqsma ta' prijorità ta' Orizzont, anki jekk mhux kontroreferenzjati b'mod esplicitu.

Ambitu wiesa' tal-prijoritajiet ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti mhux neċessarjament jillimita l-possibbiltà li jinholqu sinerġiji.

VII. Fl-istess ħin, filwaqt li l-benefiċjarji kollha tal-għotjiet ta' Orizzont 2020 iridu jistabbilixxu l-pjanijiet tagħhom għall-isfruttament downstream, mhux dejjem jistgħu jikkunsidraw jew jirreferu b'mod esplicitu l-finanzjament tal-FSIE bħala mekkanizmu biex ikomplu jisfruttaw ir-riżultati tar-riċerka tagħhom. Minnu nnifsu mhuwiex problematiku jekk il-pjanijiet ta' sfruttament ma jkunux jiddependu fuq sussidju kontinwu mill-baġit tal-UE.

Ħafna awtoritajiet ta' ġestjoni qegħdin jimplementaw b'suċċess miżuri ta' appoġġ għall-innovazzjoni u b'hekk joħolqu opportunitajiet għal sinerġiji downstream. Madankollu, l-Istati Membri għandhom ukoll ikomplu jsaħħu l-kapaċità interna tagħhom biex jimmassimizzaw l-opportunitajiet għal sinerġiji msahħa.

VIII. Is-Sigill ta' Eċċellenza huwa strument ewlieni għas-sinerġiji, li jirrikonoxxi l-valur tal-proposta u jgħin lil korpi oħra ta' finanzjament jieħdu vantaġġ mill-proċess ta' evalwazzjoni ta' kwalità għolja tal-Kummissjoni.

Il-benefiċjarji tas-Sigill ta' Eċċellenza mhumiex obbligati jirrapportaw dwar strumenti oħra ta' finanzjament li jappoġġaw il-proġetti tagħhom. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ma tistax tiddetermina l-ammont preċiż ta' proposti għal proġetti li rċevew finanzjament bħal dan, iżda dan jaf ikun akbar minn kemm irrapportat b'mod volontarju mill-Komunità tal-Prattika tas-Sigill ta' Eċċellenza.

IX. Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjonijiet.

INTRODUZZJONI (Il-paragrafi 1-9)

It-twegibiet tal-Kummissjoni:

² Il-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana, Studju dwar il-prijoritizzazzjoni fl-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti fl-UE: ir-rapport finali, L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021, <https://op.europa.eu/mt/publication-detail/-/publication/fd1c28cd-fb18-11eb-b520-01aa75ed71a1/language-mt>

01. Kif rifless fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni³ dwar Orizzont 2020, “Ir-riċerka u l-innovazzjoni jgħinu biex iġibu l-impjiegi, il-prosperità, il-kwalità tal-ħajja u beni pubbliċi globali. Jiġġeneraw l-iskoperti xjentifiċi u teknoloġiċi meħtieġa biex jiġu affrontati l-isfidi urgenti li qed tiffaċċja s-soċjetà. Ir-riċerka u l-innovazzjoni [...] tqiegħdu fil-qalba tal-istrategija Ewropa 2020 sabiex jiġi promoss it-tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv.”.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni Ewropea attwali (2019–2024) iżzomm din il-politika fil-qalba tal-prijoritajiet politiċi tagħha.⁴

03. Il-Kummissjoni tenfasizza l-ħtieġa ġenerali li jiġu żviluppati sinerġiji mal-programmi l-oħra tal-Unjoni bħall-Qafas Strategiku Komuni għall-Koeżjoni Ekonomika, Soċjali u Territorjali u mal-Programm għall-Kompetittività u l-SMEs.

04. Ir-Regolament dwar Orizzont Ewropa jirrifletti wkoll dan l-għan: “...il-Programm jenħtieġ li jfittex sinerġiji ma' programmi oħra tal-Unjoni, mit-tfassil u l-ippjanar strategiku tagħhom, sal-għażla tal-proġetti, il-ġestjoni, il-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-isfruttament tar-riżultati, sal-monitoraġġ, l-awditjar u l-governanza. ... Bil-ħsieb li jiġu evitati d-duplikazzjoni jew is-sovrapożizzjonijiet, li jiżdied ir-rinforz finanzjarju (leverage) tal-finanzjament tal-Unjoni u li jitnaqqas il-piż amministrattiv għal applikanti u benefiċjarji, jenħtieġ li jkunu jistgħu jiġu promossi sinerġiji, b'mod partikolari permezz ta' finanzjament alternattiv, ikkombinat u kumulattiv u ta' trasferimenti tar-riżorsi”.

Ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni (RDK)⁵ (il-premessa (61)) jiddikjara: “Jenħtieġ li jiġu ottimizzati s-sinerġiji bejn il-Fondi u l-istrumenti ġestiti direttament. Jenħtieġ li jiġi ffaċilitat l-għoti ta' appoġġ għal operazzjonijiet li diġà rċevew Siġill ta' Eċċellenza jew li kienu kofinanzjati minn Orizzont Ewropa b'kontribuzzjoni mill-Fondi. Jenħtieġ li l-kondizzjonijiet li diġà ġew ievalutati fil-livell tal-Unjoni, qabel l-għoti tat-tikketta ta' kwalità Siġill ta' Eċċellenza jew kofinanzjament minn Orizzont Ewropa, ma jerggħux jiġu vvalutati, sakemm l-operazzjonijiet jikkonformaw ma' sett limitat ta' rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament. Dan jenħtieġ li jiffaċilita wkoll li jiġu segwiti r-regoli xierqa stabbiliti fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014.”

05. Ir-referenzi ta' hawn fuq jenfasizzaw l-importanza li jiġu żviluppati sinerġiji fost il-politiki tal-Unjoni Ewropea, sforz li ġie rikonoxxut mill-partijiet ikkonċernati ewlenin. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni ħarġet dokument ta' gwida dwar l-oportunitajiet biex jiġu massimizzati s-sinerġiji bejn Orizzont Ewropa (OE) u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR). Id-dokument jenfasizza l-possibiltajiet il-godda għal sinerġiji u jiċċara l-implimentazzjoni Prattika lill-awtoritajiet ta' ġestjoni tal-politika ta' koeżjoni, il-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali tal-OE u l-promoturi/il-proponenti tal-proġetti ta' OE. Jišħaq fuq ir-responsabbiltà kondiviza tal-atturi kollha fl-iżgurar tas-suċċess.

³ KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni - Orizzont 2020 /* KUMM/2011/0808 finali *

⁴ LINJI GWIDA POLITIĊI GĦALL-KUMMISSJONI EWROPEA LI JMISS 2019–2024 (https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-new-commission_mt).

⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jstipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarjiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi; ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159–706

07. Il-QEA tenfasizza l-kumplessità ta' dan l-isforz peress li diversi aspetti (objettivi, ġestjoni, implimentazzjoni u l-iffissar tal-prijoritajiet) tal-istrumenti differenti ma jikkorrispondux għalkollox wieħed mal-ieħor.

L-inizjattiva Orizzont 2020 tiffoka fuq l-appoġġ tar-riċerka u l-innovazzjoni eċċellenti, f'konformità mal-Artikolu 179 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Il-politika ta' koeżjoni għandha l-għan li tippromwovi u tappoġġa l-iżvilupp armonjuż kumplessiv tal-Istati Membri u tar-reġjuni tagħhom, f'konformità mal-Artikolu 174 TFUE, b'mod partikolari billi tnaqqas id-disparitajiet reġjonali. Il-FEŻR u l-Orizzont huma strumenti tal-UE li jappoġġaw l-investimenti fir-riċerka u l-innovazzjoni.

Għalhekk, f'dawn l-aħħar snin, b'mod partikolari fit-tnejn għall-2021-2027, għall-Kummissjoni kienet prijorità importanti li tqarreb aktar il-politika ta' koeżjoni u l-OE. L-għan huwa li jissaħħaħ l-impatt taż-żewġ politiki billi jinħolqu komplementarjetajiet, speċjalment f'reġjuni anqas żviluppati u periferiċi. Il-promozzjoni ta' approċċ integrat u t-tiżiħ tas-sinerġiji bejn dawn l-istrumenti ewlenin tal-UE (u l-pilastri u l-objettivi ta' politika rispettivi tagħhom) jistgħu joffru sitwazzjonijiet godda li minnhom jibbenefika kulhadd.

AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR (Il-paragrafi 10-13)

L-ebda tweġiba mill-Kummissjoni.

OSSERVAZZJONIJIET (Il-paragrafi 14-78)

It-tweġibiet tal-Kummissjoni:

14. Il-politiki tal-Kummissjoni soġġetti għall-awditu tal-QEA jfittxu li jiksbu objettivi relatati mal-iżvilupp reġjonali u r-riċerka u l-innovazzjoni. Dawn il-politiki fil-biċċa l-kbira ġew implimentati separatament. L-enfasi fuq l-iżvilupp ta' sinerġiji huwa pass relattivament reċenti 'l quddiem fl-implimentazzjoni tal-politiki msemmija hawn fuq. Il-Kummissjoni ilha taħdem b'mod attiv biex tippromwovi s-sinerġiji sa mill-bidu tal-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020. Ir-rwol tal-Kummissjoni dwar is-simplifikazzjoni u l-allinjament tar-regolamenti relatati mal-politiki msemmija hawn fuq huwa sinjal tal-impenn tagħha li tiżgura s-suċċess tal-bini ta' sinerġiji aktar b'saħħithom.

16. Li l-programmi differenti tal-Unjoni jaħdmu flimkien u b'mod konsistenti biex jinkisbu l-objettivi tal-Unjoni Ewropea kien sforz permanenti tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni tapprezza li tteħdet nota tal-isforzi tagħha biex tallinja r-regolamenti għall-perjodu 2021-2027.

Il-Kummissjoni tqis li diġà l-isforz kongunt li wassal għall-bidliet introdotti għall-perjodu 2021-2027 ippermetta zieda fis-sensibilizzazzjoni u l-għarfien reċiproku tal-objettivi u l-opportunitajiet li minnhom infushom kellhom impatt pożittiv.

19. Is-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew juri l-kumplessità ta' dan l-isforz. Id-dokument jipprovdi xi indikazzjonijiet u rimarki dwar kif wieħed għandu jimxi 'l quddiem u jegħleb id-diffikultajiet li jiltaqa' magħhom u li jostakolaw il-progress ta' sinerġiji aktar b'saħħithom.

Is-servizzi tal-Kummissjoni qegħdin jikkooperaw mill-qrib sabiex itejbu l-opportunitajiet għal sinerġiji permezz ta' regoli aktar koordinati għall-perjodu 2021–2027 u jirriflettu d-dispożizzjonijiet fil-leġiżlazzjoni rilevanti kollha (Orizzont Ewropa, il-Politika ta' Koeżjoni, ir-Regolament għall-Eżenzjoni Generali Shiha tal-Għajnuna mill-Istat). Is-servizzi bħalissa qegħdin jaħdmu flimkien biex jiżguraw li l-opportunitajiet li joffri l-Qafas Finanzjarju Pluriennali l-ġdid biex jinholqu u jiġu massimizzati tipi differenti ta' sinerġiji jiġu sfruttati mill-awtoritajiet ta' ġestjoni tal-FEŻR u mill-partijiet ikkonċernati tar-Riċerka u l-Innovazzjoni. Il-possibbiltajiet il-ġodda diġà ġew ipprezentati f'diversi okkażjonijiet lill-Istati Membri, lir-regjuni u lill-partijiet ikkonċernati. Barra minn hekk, gwida ġdida dwar l-opportunitajiet biex jiġu massimizzati s-sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali ilha disponibbli mill-5 ta' Lulju 2022⁶.

21. Filwaqt li hemm diversi postijiet u mekkaniżmi għal skambji bejn il-Kummissjoni u l-partijiet ikkonċernati nazzjonali u reġjonali, inkluż proċess formali għall-involviment bejn il-Kummissjoni, l-Istati Membri u l-partijiet ikkonċernati rilevanti matul il-proċess leġiżlattiv u l-ipprogrammar u l-implimentazzjoni sussegwenti tal-istrumenti (pereż. l-ipprogrammar strategiku, il-Komunità tal-Prattika tas-Sigill ta' Eċċellenza), għandhom isiru aktar sforzi biex jiġu żgurati sinerġiji fl-implimentazzjoni (ara t-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafu 19).

KAXXA 1 - Il-“Komunità tal-Prattika tas-Sigill ta' Eċċellenza”: eżempju pożittiv ta' kooperazzjoni f'diversi livelli.

Il-membri tal-Komunità tal-Prattika tas-SOE huma fil-biċċa l-kbira awtoritajiet ta' ġestjoni tal-FEŻR iżda wkoll korpi pubbliċi u privati oħra b'setgħat ta' finanzjament impenjati biex jimplementaw azzjonijiet favur is-SoE li ddeċidew li jingħaqdu mal-komunità fuq bażi volontarja. Illum, il-komunità għandha madwar 250 membru u taħdem permezz ta' laqgħat regolari ppreseduti mill-Kummissjoni. Għandha pjattaforma komunitarja (SINAPSE) li tippermetti l-iskambju ta' informazzjoni u l-aħjar Prattika dwar is-Sigill ta' Eċċellenza.

24. Sa mill-istadji tassew bikrin ta' Orizzont 2020, il-fehma tal-Kummissjoni kienet waħda orjentata lejn il-fatt li komunikazzjoni aħjar fil-livell nazzjonali tista' ttejjeb l-implimentazzjoni konsistenti tal-programmi tal-UE.

Dan huwa kkonfermat mill-punt 3.3 tad-Dokument ta' gwida (2014) (“Azzjonijiet għall-Awtoritajiet nazzjonali u reġjonali involuti f'Orizzont 2020 u programmi rilevanti oħra tal-UE”). Dan il-punt jirreferi għall-ħtieġa tal-korpi differenti tal-programm tal-UE bħall-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali (NCPs, National Contact Points) Orizzont 2020, in-Network Enterprise Europe (EEN, Enterprise Europe Network) u eċċ., li jikkooperaw mal-awtoritajiet ta' ġestjoni nazzjonali u jissensibilizzaw dwar il-possibbiltajiet ta' użu kkombinat tal-FSIE u l-finanzjament minn Orizzont 2020.

Barra minn hekk, huwa jirakkomanda li jiġu organizzati workshops li jlaqqgħu flimkien l-Awtoritajiet ta' Ġestjoni (MAs, Managing Authorities) rilevanti u l-korpi inkarigati mir-Riċerka u l-Innovazzjoni għall-Ispeċjalizzazzjoni Intelligenti ma' rappreżentanti fil-kumitati tal-programmi differenti ta' Orizzont 2020, COSME, eċċ., biex isir skambju ta' ideat dwar sinerġiji possibbli u sinkronizzazzjoni tad-deċiżjonijiet ta' finanzjament, biex tiġi skambjata regolarment informazzjoni u jkun hemm apprendiment reċiproku dwar is-sitwazzjoni attwali tal-implimentazzjoni tal-Istrateġiji ta' Riċerka u Innovazzjoni għall-Ispeċjalizzazzjoni Intelligenti (RI S3). Pereżempju, huma jistgħu jesploraw finanzjament alternattiv/orjentazzjoni mill-ġdid potenzjali ta' proposti ta' kwalità għolja taħt Orizzont 2020 b'punteġġ oġġla mil-livell limitu, li għalihom ma kienx hemm biżżejjed baġit disponibbli minn Orizzont 2020.

⁶ C(2022) 4747 final: Komunikazzjoni TAL-KUMMISSJONI Approvazzjoni tal-kontenut ta' abbozz ta' Avviż tal-Kummissjoni dwar is-sinerġiji bejn il-programmi tal-FEŻR u Orizzont Ewropa, il-5 ta' Lulju 2022

26. L-informazzjoni dwar proġetti appoġġati mill-Programmi Qafas tinsab disponibbli fuq id-Dashboard ta' Orizzont⁷ u CORDIS⁸, Kohesio⁹ kif ukoll fuq is-siti web ta' programmi individwali.

Barra minn hekk, id-*data* tal-Programmi Qafas hija ppubblikata bħala *data* miftuħa fuq il-portal uffiċjali tad-*data* Ewropea, "data.europa.eu"¹⁰, b'appaġġ għat-trasparenza, l-użu mill-ġdid u l-foqgħien ta' kollegamenti minn kwalunkwe parti kkonċernata esterna.

29. Il-Kummissjoni żviluppat *data* u għodod ta' informazzjoni biex tipprovdi informazzjoni faċli u trasparenti dwar il-benefiċjarji tal-Programmi Qafas tar-Riċerka u l-Innovazzjoni (id-Dashboard Orizzont aċċessibbli wkoll permezz tal-portal tal-opportunitajiet ta' Finanzjament u Offerti¹¹) u dwar il-Politika ta' Koeżjoni tal-UE (Kohesio) li ilha topera minn Marzu 2022.

L-aċċess għad-*data* tal-programmi tar-Riċerka u l-Innovazzjoni, b'mod partikolari Orizzont 2020 huwa disponibbli għall-pubbliku. Għall-proġetti ta' Orizzont 2020 li jirrigwardaw ir-Riċerka u l-Innovazzjoni, minbarra CORDIS, il-Kummissjoni pprovdiet lill-Istati Membri bazi tad-*data* ristretta eCORDA sakemm id-dashboards ta' Orizzont 2020 pubbliku tnedja fl-2018 (u ġie integrat fid-Dashboard ta' Orizzont fl-2021). Id-dashboards huwa disponibbli fuq il-Portal tal-opportunitajiet ta' finanzjament u offerti u huwa miftuħ għall-pubbliku ingenerali.

Ara wkoll it-tweġiba għall-paragrafu 31.

30. Il-bażijiet tad-*data* tal-politika ta' Orizzont u ta' Koeżjoni għandhom format differenti, li jirrifletti d-differenzi fil-qafas ġuridiku għal dawn l-istrumenti.

Huwa diffiċli li tiġi implimentata tassonomija komuni u statika, anki minhabba l-ambiti differenti tal-istrumenti. Għall-istrategiji S3, dawn ma għandhomx l-obbligu li jkunu stabbiliti bi klassifikazzjoni fissa partikolari (pereż. in-Nomenklatura tal-Attivitajiet Ekonomiċi, NACE), iżda huma stabbiliti bi proċess axxendenti u territorjali tal-Proċess ta' Skoperta Intraprenditorjali.

31. Il-mekkanizmi ta' rappurtar u monitoraġġ għall-FSIE huma konformi mar-rekwiżiti legiżlattivi u meqjusa xierqa għall-monitoraġġ tal-politika.

Il-Kummissjoni tqis li, għalkemm iż-żewġ bażijiet tad-*data* mhumiex interoperabbli, il-funzjonalitajiet eżistenti diġà jippermettu sa ċertu punt li tiġi identifikata l-informazzjoni rilevanti.

B'mod partikolari, Kohesio tippermetti tabilhaqq l-identifikazzjoni tal-proġetti kollha ffinanzjati mill-Koeżjoni fir-Riċerka u l-Innovazzjoni permezz tal-filtru skont il-kamp tad-*data* ta' intervent. Il-biċċa l-kbira (> 85 %) tal-investment totali assoċjat mal-istrategija S3 hija kkonċentrata f'firxa ristretta ta' kampijiet tad-*data* ta' intervent.

L-utenti jistgħu jikkombinaw dan il-filtru tematiku ma' oħrajn addizzjonali (pereż. il-pajjiż, il-programm, il-fond) biex jirfinaw it-tiftix tagħhom u jiksibu l-lista ta' proġetti tar-Riċerka u l-Innovazzjoni kif ukoll indikazzjonijiet dwar il-kopertura ġeografika u informazzjoni dettaljata dwar il-benefiċjarji relatati.

Barra minn hekk, Kohesio tuża funzjonalitajiet ta' tiftix semantiku mħaddma mill-Intelligenza Artifiċjali, li jippermettu lill-utenti jiskopru proġetti ta' Riċerka u Innovazzjoni f'oqsma speċifiċi mhux

⁷ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-dashboard>

⁸ <https://cordis.europa.eu/>

⁹ <https://kohesio.ec.europa.eu/en/>

¹⁰ <https://data.europa.eu/mt>

¹¹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

koperti direttament mill-kampijiet tad-*data* ta' intervent imsemmija hawn fuq (perez. ir-riċerka dwar il-kanċer).

L-isforzi kontinwi għandhom l-għan li jikklassifikaw it-titlu u d-deskrizzjoni tal-proġett skont il-vokabularju kkontrollat tal-EuroVoc li jieħu ħsiebu l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet. Dan il-pass se jkompli jsaħħaħ ir-riċerkabbiltà tad-*data* inkluża f'Kohesio.

Barra minn hekk, CORDIS diġà qiegħda tagħti l-frott tagħha bil-klassifikazzjoni EuroSciVoc, li tagħti lok għal ċertu livell ta' mmappjar ma' Kohesio.

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-ħtieġa li jittejbu l-oqfsa tad-*data* eżistenti, ir-riċerkabbiltà u l-immappjar tad-*data*, il-monitoraġġ tas-sinerġiji u l-promozzjoni ta' eżempji ta' Prattika tajba.

32. Il-Kummissjoni u l-Awtoritajiet Nazzjonali huma ffukati l-aktar fuq l-implimentazzjoni tal-politiki li huma inkarigati minnhom. Il-monitoraġġ tas-sinerġiji lanqas ma kien parti mir-rekwiżiti regolatorji għall-monitoraġġ taħt ir-RDK.

33. Il-Kummissjoni qiegħda taħdem bla heda fuq implimentazzjoni aħjar tal-politiki tagħha. It-tfassil aħjar tal-proċess ta' monitoraġġ huwa għaldaqstant kruċjali għal dan l-għan. Huwa importanti wkoll kif l-informazzjoni rilevanti tittieħed inkunsiderazzjoni fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet.

F'dan il-kuntest, it-teħid inkunsiderazzjoni tal-informazzjoni sabiex tiġi konkluża l-implimentazzjoni tal-programm (monitoraġġ) għandu jkun ibbażat fuq arrangamenti prattiċi biex jiġi ffaċilitat il-proċess mingħajr ma jiġi impost piż eċċessiv fuq il-benefiċjarji tal-programmi. Il-qafas ġuridiku għas-sistema ta' monitoraġġ għall-fondi tal-Politika ta' Koeżjoni ma jipprevedix rappurtar obligatorju u sistematiku mill-awtoritajiet ta' ġestjoni dwar l-użu tas-Sigilli ta' Eċċellenza (SoE).

Bl-istess mod, ma hemm l-ebda sistema ta' monitoraġġ fis-seħħ għall-proposti tas-SoE peress li fil-fatt dawn jaqgħu barra mill-proċess ta' segwitu tal-proġetti "Orizzont".

Meta mqabbel ma' Orizzont 2020, se tingabar aktar informazzjoni dwar is-segwitu tar-riżultati tal-proġetti taħt OE bis-saħħa tal-qafas ta' rapportar tagħha u s-servizzi u l-għodod tagħha disponibbli għall-benefiċjarji taħt l-istrategija ta' Sfruttament u Disseminazzjoni ta' Orizzont, bħall-Ispinta tar-Riżultati ta' Orizzont, il-Pjattaforma tar-Riżultati ta' Orizzont.

34. Ir-rwol tal-awtoritajiet nazzjonali ma jistax jiġi traskurat f'dan l-aspett tal-programmi.

36. Il-Kummissjoni wettqet diversi azzjonijiet kif imsemmi mill-QEA.

Id-dokument ta' gwida dwar is-sinerġiji, maħruġ fi stadju tassew bikri tal-implimentazzjoni ta' Orizzont 2020, huwa dokument ewlieni għal dan l-għan.

B'rabta mal-Facilità ta' Appoġġ għall-Politiki, l-Eżerċizzju tal-Apprendiment Reċiproku ma għandux l-għan li jiġbor flimkien l-Istati Membri kollha. Id-disseminazzjoni tar-riżultati ta' tali diskussjoni, għall-benefiċċju ta' pajjiżi oħra, hija żgurata mir-rapporti u l-workshops li jipprezentaw il-konkluzjonijiet, disponibbli fis-sit web tal-Facilità ta' Appoġġ għall-Politiki.

Il-Kummissjoni mexxiet ukoll diversi workshops jew ippartecipat fihom, fil-livell nazzjonali u reġjonali biex tipprezenta sinerġiji fuq talba tal-awtoritajiet lokali jew nazzjonali.

41. L-awtoritajiet fil-livell nazzjonali inkarigati mill-ġestjoni tal-programmi tal-UE għandhom rwol ewlieni fit-tfassil tal-azzjonijiet strateġiċi tagħhom u fl-implimentazzjoni b'suċċess tagħhom.

47. L-Istati Membri/regjuni tal-UE ddefinixxew sett limitat, izda ħafna drabi wiesa' ta' oqsma prijoritarji orjentati lejn ir-riċerka u l-iżvilupp u temi aktar teknoloġiċi. Madankollu, id-daqs tad-dominju prijoritarju mhux neċessarjament jillimita l-possibbiltà li jinholqu sinerġiji.

51. Il-Kummissjoni ttenni l-importanza tal-bini tal-kapaċità fl-amministrazzjonijiet nazzjonali biex jiġu appoġġati l-benefiċjarji potenzjali fl-istadju tal-applikazzjoni tal-proċeduri tal-għoti tal-għotjiet peress li dan jgħin sostanzjalment l-implimentazzjoni b'suċċess tal-programmi tal-Unjoni (fil-livell nazzjonali).

TWEGIBA KOMUNI GĦALL-PARAGRAFI MINN 56 SA 63:

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-importanza li jiġu appoġġati sinerġiji downstream bħala mekkanizmu possibbli biex ikompli jiġu disseminati u sfruttati r-riżultati ta' dawk il-proġetti ta' riċerka li jista' jkollhom impatt sinifikanti fl-iżvilupp soċjoekonomiku ta' territorju.

64. Eżempju tal-interoperazzjoni bejn l-informazzjoni frott il-programmi ta' Riċerka u Innovazzjoni ġestiti direttament, bħal Interreg iffinanzjat minn Orizzont 2020 u mill-FEŻR, kien il-ħolqien tal-Għodda għall-Immappjar tas-Sinerġiji bejn Orizzont 2020 u Interreg (għodda ta' pariġġar), introdotta bħala segwitu ta' ħtieġa espressa wara t-tnedija tas-sejha għall-kapitalizzazzjoni sperimentali ta' Interreg tal-Ewropa Ċentrali. Din l-għodda hija disponibbli għall-pubbliku fuq il-Portal tal-opportunitajiet ta' finanzjament u offerti (ara t-twegiba għall-paragrafu 29). Jittieħdu miżuri ulterjuri biex tiġi arrikkita l-bażi tad-*data* ta' Interreg¹², ġestita mill-Interact, bl-identifikaturi persistenti tal-partecipanti bħall-PIC, li jsaħħu l-orjentazzjoni lejn il-futur tas-sinerġiji fiż-żewġ programmi.

69. Is-Siġill ta' Eċċellenza nbeda għall-ewwel darba taħt Orizzont 2020 u huwa msaħħaħ taħt Orizzont Ewropa. L-użu tas-Siġill ta' Eċċellenza fil-programmi tal-Politika ta' Koeżjoni huwa maħsub li jiġi promoss ulterjorment fil-kuntest tat-tisħiħ tas-sinerġiji bejn il-programmi Qafas tar-Riċerka u l-Innovazzjoni u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR).

71. Minkejja n-nuqqas ta' referenzi għas-SoE fir-RDK tal-2013 u fil-Programmi Operazzjonali, adottati qabel it-tnedija tal-inizjattiva tas-Siġill fl-2015, il-Kummissjoni tipprova tiġbor informazzjoni dwar l-iskemi nazzjonali/reġjonali ta' appoġġ tas-Siġill stabbiliti mill-membri tal-KtP (Komunità tal-Prattika). Madankollu, ir-rapport huwa fuq bażi volontarja. Għas-Siġill ta' Eċċellenza tal-Aċċelleratur tal-EIC/SME — Fażi 2 biss, ġew irrapportati 15-il skema ta' appoġġ, fi 11-il pajjiż. L-istess għadd ta' skemi ġie stabbiliti għas-Siġill ta' Eċċellenza tal-MSCA. Madankollu, il-Kummissjoni ma għandha l-ebda *data* preċiża dwar l-għadd ta' proġetti tas-Siġill ta' Eċċellenza li fl-aħħar mill-aħħar ġew iffinanzjati.

72. Fir-rigward tat-tliet proġetti tal-ħolqien ta' Timijiet għalkemm il-miżuri biex jiġi pprovdut appoġġ għas-SoE ma ġewx inklużi fil-Programmi Operazzjonali, il-Kummissjoni hija konxja mill-użu tagħhom mill-FEŻR.

74. Sa mit-tnedija tal-inizjattiva tas-Siġill ta' Eċċellenza twettqu diversi azzjonijiet mill-Kummissjoni biex jittejjeb l-użu ta' proġetti bis-SoE. Eżempju ta' dan huwa l-emenda tar-Regolament għall-Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa (GBER, General Block Exemption Regulation) li tippermetti lill-Istati Membri jimplementaw ċerti miżuri ta' għajnuna (inkluż il-finanzjament ta' proġetti bis-SoE) mingħajr notifika minn qabel.

---

¹² <https://keep.eu/>

Din ippermettiet l-introduzzjoni ta' simplifikazzjonijiet meqjusa b'hala ewlenin mill-Awtoritajiet ta' Ġestjoni sabiex jiġu implimentati sinerġiji: l-appoġġ għas-Sigilli b'mod dirett (jiġifieri mingħajr evalwazzjoni ġdida tal-kwalità tar-Riċerka u l-Innovazzjoni tal-proposta), u l-applikazzjoni tal-kategoriji, l-ammonti massimi u l-metodi ta' kalkolu tal-kostijiet eliġibbli taħt Orizzont Ewropa. Dan jevita d-duplikazzjoni tal-isforzi mill-benefiċjarji u mill-Awtoritajiet ta' Ġestjoni meta jissottomettu, jevalwaw u jagħzlu l-operazzjonijiet għall-appoġġ mill-FEŻR.

75. Ir-regolamenti tal-politika ta' koeżjoni kemm għall-2014–20 kif ukoll għall-2021–27 stabbilixxew b'hala regola ġenerali l-appoġġ għall-investment fl-SMEs biss peress li l-appoġġ għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju huwa prijorità politika tal-Unjoni.

B'mod simili għall-2014–2020, għall-2021–27 ir-regolamenti jagħmlu eċċezzjoni waħda għall-investment f'intrapriżi li mhumiex SMEs meta tali investment isir f'kooperazzjoni mal-SMEs f'attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni.

In-nuqqas ta' appoġġ għall-intrapriżi f'diffikultà huwa pedament ieħor tal-politika bbażata fuq ġestjoni finanzjarja tajba. L-uniċi devjazzjonijiet mir-regola ġenerali ngħataw b'segwitu għall-pandemija tal-COVID-19 li ppermettew appoġġ lill-intrapriżi f'diffikultà jekk awtorizzati taħt qafas temporanju ta' għajjuna mill-Istat stabbilit biex jindirizza ċirkostanzi eċċezzjonali jew taħt id-*de minimis*.

TWEĠIBA KOMUNI GĦALL-PARAGRAFI 76 U 77:

Mekkanizmu awtomatiku ta' notifika dwar it-tipi kollha ta' Sigill ta' Eċċellenza mogħtija jista' jkun diffiċli biex jiġi żviluppat u l-kost jaf ikun aktar mill-benefiċċju. Madankollu, tali żvilupp qiegħed jiġi kkunsidrat mill-Kummissjoni għas-Sigill ta' Eċċellenza tal-EIC fil-ġejjieni.

Sadanittant, l-awtoritajiet ta' ġestjoni u korpi oħra ta' finanzjament interessati jirċievu, fuq talba, informazzjoni sħiħa dwar proposti ta' proġetti bis-Sigill ta' Eċċellenza fil-pajjiż/regjun tagħhom, li jkunu taw il-kunsens tagħhom. Din l-informazzjoni ilha disponibbli wkoll mill-2015 lill-membri tal-KtP permezz tal-Pjattaforma komunitarja (SINAPSE). Madankollu, mhux l-awtoritajiet ta' ġestjoni kollha huma membri tal-KtP peress li r-registrazzjoni mhijiex obbligu.

Mill-2015, sit web iddedikat rigward is-Sigill ta' Eċċellenza qiegħed jipprovdi informazzjoni dettaljata dwar l-inizjattiva, kif għandha tintuża, l-opportunitajiet ta' finanzjament, u informazzjoni għall-korpi ta' finanzjament permezz tas-sit web tas-SoE tagħha. Kaxxa postali funzjonali hija aċċessibbli mis-sit web biex tipprovdi twegibiet għal mistoqsijiet li wieħed jista' jkollu.

Il-Kummissjoni tipprovdi *data* aggregata dwar il-proposti tal-proġetti mogħtija SoE fuq id-Dashboard pubbliku ta' Orizzont.

78. Il-Kummissjoni tneġġeg lill-Awtoritajiet ta' Ġestjoni f'kull laqgħa tal-Komunità tal-Prattika biex jikkondividu l-aħjar prattiki nazzjonali jew reġjonali tagħhom u jiddiskutu magħhom kwistjonijiet ta' implimentazzjoni. Il-Kummissjoni hija akkonoxxenza ta' Stati Membri oħra li daħħlu fis-seħħ sistemi biex jiżguraw fluss ottimu ta' informazzjoni dwar is-Sigill ta' Eċċellenza.

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET (Il-paragrafi 79-91)

It-tweġibiet tal-Kummissjoni:

TWEĠIBA KOMUNI GHALL-PARAGRAFI 79 U 80:

Filwaqt li tirrikonoxxi l-marġni għal titjib ulterjuri fl-implimentazzjoni ta' sinerġiji downstream, il-Kummissjoni tinnotta li l-opportunitajiet għal sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u l-programmi tal-Politika ta' Koeżjoni ġew imsaħħa ħafna fil-perjodu 2021–2027 permezz ta' regoli aktar ikkoordinati fil-leġislazzjoni rilevanti kollha (Orizzont Ewropa, il-Politika ta' Koeżjoni, GBER dwar l-Għajnuna mill-Istat), li huma mfasla biex jiżguraw valur miżjud tal-Unjoni, biex jiġu evitati duplikazzjonijiet u biex tinkiseb effiċjenza massima u simplifikazzjoni amministrattiva. L-objettiv tal-FEŻR fil-qasam tar-riċerka u l-innovazzjoni huwa li jappoġġa r-riċerka qrib is-suq u l-adozzjoni tar-riżultati tar-riċerka (dawn tal-aħħar jinkludu dawk li jirriżultaw mill-proġetti ta' Orizzont). Dan huwa l-prerekwiżit ewlieni biex jiġu implimentati s-sinerġiji downstream.

Il-Kummissjoni tenfasizza li l-bażijiet ġuridici rilevanti ma jeħtiġux monitoraġġ sistematiku tas-sinerġiji. Madankollu, il-Kummissjoni identifikat u ppromwoviet xi prattiki tajbin, bħal gabra ta' eżempji ("Fondi tal-UE li jiġbdu l-istess ħabel għall-impjiegi u t-tkabbir"). Eżempji ta' sinerġiji bejn il-programmi qafas għar-riċerka u l-innovazzjoni (Orizzont 2020) u l-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (FSIE), u d-disseminazzjoni rigward is-sejha sperimentali ta' Interreg tal-Ewropa Ċentrali "Kapitalizzazzjoni permezz ta' koordinazzjoni".

81. Il-Kummissjoni tqis li s-servizzi prinċipali tagħha inkarigati mill-Programmi Qafas tar-Riċerka u l-Innovazzjoni u l-FSIE, jiġifieri d-DĠ Riċerka u Innovazzjoni u d-DĠ għall-Politika Reġjonali u Urbana, jikkooperaw tajjeb, kemm formalment kif ukoll informalment u, fil-każ tal-Komunità tal-Prattika tas-SoE, jinvolvu wkoll lill-partijiet ikkonċernati responsabbli għat-tfassil u l-implimentazzjoni tal-programmi fil-livell nazzjonali u reġjonali. Madankollu, il-kooperazzjoni fil-livell nazzjonali bejn dawk il-korpi b'responsabbiltà fl-implimentazzjoni jew fl-għajnuna għall-implimentazzjoni tal-programmi hemm fejn tiġi inkuraġġita aktar.

Rakkomandazzjoni 1 — It-titjib tal-kooperazzjoni bejn il-korpi involuti fil-ġestjoni tal-FSIE u l-programmi qafas

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-importanza u l-valur miżjud tat-titjib fil-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri b'responsabbiltajiet operazzjonali u li jirrigwardaw il-politika tar-Riċerka u l-Innovazzjoni, u l-awtoritajiet nazzjonali tal-Politika ta' koeżjoni inkarigati mir-Riċerka u l-Innovazzjoni. It-tqarrib ta' dawn il-komunitajiet se jgħin biex jinholqu u jitrawmu rabtiet u skambju ta' għarfien u prattiki.

82. Il-Kummissjoni hija tal-fehma li huwa importanti li jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-informazzjoni dwar il-proġetti u l-benefiċjarji appoġġati mill-fondi u l-istrumenti tagħha. Min-naħa tal-FEŻR, il-baži tad-*data* Kohesio li tnediet dan l-aħħar (Marzu 2022) fiha informazzjoni komprensiva u aġġornata dwar il-proġetti u l-benefiċjarji appoġġati mill-Politika ta' koeżjoni. Hija taggrega, tistandardizza u tippubblika mill-ġdid f'format interoperabbli l-informazzjoni ppubblikata mill-Awtoritajiet ta' Ġestjoni fil-lista ta' operazzjonijiet.

Id-dashboards ta' Orizzont jinkludi *data* dettaljata dwar il-proġetti ffinanzjati u l-benefiċjarji tagħhom.

83. Filwaqt li tirrikonoxxi l-ħtieġa li jittejbu l-oqfsa tad-*data* eżistenti, ir-riċerkabbiltà u l-immappjar tad-*data*, il-Kummissjoni hija tal-fehma li bħalissa mhijiex meħtieġa bażi tad-*data* interoperabbli b'tassonomija komuni u statika biex tiġi pprovduta funzjonalità xierqa, pereżempju, għat-tfittxijiet fil-bażi tad-*data* jew għall-eżercizzji ta' mmappjar. Il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-funzjonalitajiet tal-bażijiet tad-*data* eżistenti jippermettu l-identifikazzjoni ta' informazzjoni rilevanti.

84. Il-Kummissjoni hija tal-fehma li huwa importanti li jiġi mmonitorjat l-użu tal-mekkanizmi ta' sinerġija li jeżistu. F'xi każijiet dan huwa intrinsikament diffiċli, anki minħabba li l-informazzjoni rilevanti hija disponibbli biss fil-livell tal-Istati Membri. Ma jeżistix rekwiżiti legali għar-rappurtar iżda l-Kummissjoni qiegħda tesplora approċċi volontarji biex tiġbor l-informazzjoni rilevanti, bħad-Dashboard għas-Sigill ta' Eċċellenza.

Anki mingħajr monitoraġġ sistematiku fis-seħħ, il-Kummissjoni setgħet tidentifika u tippromwovi eżempji ta' prattika tajba. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/seal-excellence_en

Il-Kummissjoni hija kontinwament involuta f'attivitajiet biex tissensibilizza (permezz tas-sit web tas-SoE, kanali tal-midja soċjali, permezz tal-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali u n-Network Ewropew tal-Intraprizi) u biex tippromwovi l-kuncett ta' sinerġija f'diversi avvenimenti mmirati (pereż. il-Grupp ta' Ħidma dwar ir-Riċerka, il-Ġimgħa Ewropea tar-Regjuni u l-Bliet).

Rakkomandazzjoni 2 — L-isfruttar tal-potenzjal tad-*data* biex jitrawmu s-sinerġiji

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-ħtieġa li jittejbu l-oqfsa tad-*data* eżistenti, ir-riċerkabbiltà u l-immappjar tad-*data*, il-monitoraġġ tas-sinerġiji u l-promozzjoni ta' eżempji ta' prattika tajba.

85. Sabiex tappoġġa sinerġiji aktar b'saħħithom, fil-5 ta' Lulju 2022, il-Kummissjoni ppubblikat Avviż tal-Kummissjoni dwar is-Sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u l-programmi tal-FEŻR ("Gwida dwar is-sinerġiji")¹³, li jsaħħaħ l-għarfien espert u l-kapaċitajiet tal-partijiet ikkonċernati biex jimplimentaw l-opportunitajiet il-ġodda.

86. Minn Lulju 2022, il-Kummissjoni tat bidu għal sett ta' avvenimenti ta' disseminazzjoni u workshops biex tispjega l-"Gwida dwar is-Sinerġiji" l-ġdida lill-partijiet ikkonċernati fl-Istati Membri. Dawn l-attivitajiet se jkomplu fix-xhur li ġejjin.

87. L-istudju reċenti¹⁴ dwar il-prijoritizzazzjoni fl-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti fl-UE kkonstata li l-oqsma ta' prijorità tal-istrateġiji S3 fl-UE huma fil-biċċa l-kbira tagħhom ibbażati fuq proċessi ta' identifikazzjoni oġġettivi mmexxija mid-*data*. Dan wassal għal approċċi ta' prijoritizzazzjoni madwar l-Istati Membri/regjuni tal-UE li jiddefinixxu sett limitat, iżda ħafna drabi

¹³ Referenza ara t-tweġiba għall-paragrafu 19

¹⁴ Il-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għall-Politika Reġjonali u Urbana, *Studju dwar il-prijoritizzazzjoni fl-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti fl-UE: ir-rapport finali*, L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, 2021, <https://op.europa.eu/mt/publication-detail/-/publication/fd1c28cd-fb18-11eb-b520-01aa75ed71a1/language-mt>

wiesa' ta' oqsma prijoritarji orjentati lejn ir-riċerka u l-iżvilupp u temi aktar teknoloġiċi. Madankollu, id-daqs tad-dominju prijoritarju mhux neċessarjament jillimita l-possibbiltà li jinholqu sinerġiji.

90. Il-benefiċjarji kollha tal-għotjiet ta' Orizzont 2020 iridu jistabbilixxu l-pjanijiet tagħhom għall-isfruttament downstream iżda dawn mhux dejjem jistgħu jikkunsidraw il-finanzjament tal-FSIE bħala mekkanizmu biex ikomplu jisfruttaw ir-riżultati tar-riċerka tagħhom. Minnu nnifsu dan mhuwiex problematiku jekk il-pjanijiet ta' sfruttament ma jkunux jiddependu fuq sussidju kontinwu mill-baġit tal-UE.

L-għadd baxx ta' referenzi għall-FEŻR huwa dovut ukoll għall-fatt li huwa diffiċli li jiġi identifikat b'ħafna snin bil-quddiem liema fondi se jintużaw.

Rakkomandazzjoni 3 — Iż-żieda fl-użu ta' sinerġiji downstream

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Rakkomandazzjoni 4 — It-titjib tal-fluss ta' informazzjoni dwar proġetti li rċevew is-Sigill ta' Eċċellenza

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni u se ttejjeb il-fluss ta' informazzjoni dwar proġetti li jirċievu s-Sigill ta' Eċċellenza.